

Svar på Vasa äldreårs ställningstagande

Vasa äldreårs har begärt om en utredning om hur gemenskapsboende tillhandahålls i Vasaregionen. Ställningstagandet har undertecknats 17.1.2025 av äldreårsdets ordförande Irmeli Mandell.

Styrelsen för Österbottens välfärdsområde slog 21.10.2024, § 208 fast det servicenät inom ramen för vilket gemenskapsboende ska tillhandahållas under åren 2025–2026. Beslutsförslaget gällande Vasa-Laihela godkändes, liksom även det att ett planeringsarbete ska inledas för att utreda hur nybyggnationer av gemenskapsboenden ska kunna verkställas i Vasa och Laihela (totalt 110 bostäder) samt för att utreda finansieringsmöjligheterna och finansieringsformerna för dessa nybyggnationer.

Därutöver ska antalet platser som köps i det mellersta området (Vasa, Laihela, Korsholm, Vörå) för serviceboende med heldygnsomsorg minskas med cirka 21 platser under år 2025. Minskningen av platserna i Vasa berör de platser som köps, medan antalet egna serviceboendeplatser inte ska minskas i Vasaregionen.

Diskussioner har förts med Vasa stad om en ökning av gemenskapsboendeplatserna i Vasaregionen. Vid dessa diskussioner har man försökt hitta en lämplig tomt i nära anslutning till de tjänster som tillhandahålls i det mellersta området.

Målet är att öka antalet gemenskapsboendeplatser i det mellersta området med cirka 110 stycken. Finansieringen och genomförandet av byggnadsanskaffningen har ändå ställt till utmaningar. Marknadsdialoger har förts med tjänsteproducenter gällande Vasaregionen.

Ara-finansieringen har minskat och i nuläget beviljas den inte primärt för stödjandet av boendeformer som tillhandahålls för äldre, vilket igen påverkar den offentliga sektorns möjligheter att starta byggnadsprojekt. Det här påverkar också hyresnivån. De tomter som kommunerna äger och prisnivån på dessa tomter påverkar också de hyror som klienterna ska betala för sitt boende. Konjunkturen inom byggnadsbranschen skapar en klar risk för även byggföretagen. När byggkostnaderna är höga blir även hyrorna för klienterna höga. Kostnaden för en bostad på ett gemenskapsboende i Vasaregionen kommer uppskattningsvis för klienten att ligga på åtminstone den övre gränsen av de maximala boendeutgifterna som fastställts av Folkpensionsanstalten, dvs. 712 euro.

I ställningstagandet för man fram att särskilt antalet personer över 85 år kommer att öka med 60 procent under åren 2028–2038. I ställningstagandet tolkar man det här som att behovet av serviceboende därmed kommer att öka i samma proportion. Servicestrukturen har ändrats och kommer ännu att ändras under de närmaste åren. I linje med de strategiska målen strävar man efter att flytta tyngdpunkten mot lättare tjänster. I och med detta kommer servicebehovet att bemötas med ett bredare serviceutbud än enbart med serviceboenden, exempelvis med gemenskapsboenden. Därutöver har man utvecklat både den service som ges hem och varierande teknologiska lösningar. Nämda tjänster har utvecklats, och den service som ges hem i området inkluderar bland annat det mobila sjukhuset (LiSa), hemsjukhuset, hemrehabiliteringen, den effektiverade hemrehabiliteringen, hemvårdens distansbesök, hemvårdens läkemedelsrobotar.